

B

Mielipide

hs.mielipide@hs.fi

Tiedustelut: (09) 1221 ma-pe

PL 71, 00089 Sanoma

Lyhyiden kirjoitusten enimmäispituus on 750, pitkien 4 000 ja jatkopuheenvuorojen 2 200 merkkiä välily. Ei liitetiedostoja. Tekstejä voidaan muokata tai lyhentää tarvittaessa. Hyväksymme nimimerkin vain poik.

Tulevaisuuden ikäihmiset elävät entistä vauhdikkaammin

”Ikääntyneet nähdään kalliita palveluja tarvitsevina raihnaina olentoina, vaikka todellisuudessa valtaosalla ikääntyneistä vanheneminen etenee suotuisasti.”

Ikäpolitiikassa on toistaiseksi ihmeen tyyntä, vaikka Suomi ikääntyy nopeimmin koko EU:ssa. Muutos ei ole vain määrällinen vaan myös laadullinen. Tulossa on yhteiskunnallisesti aktiivisten ikäihmisten sukupolvi, joka ei tyydy askartelemaan pääsiäispupuja.

Tulevat ikäihmiset ovat meneviä. He korostavat henkilökohtaista riippumattomuutta ja osallistumista. He elävät vahvasti tässä ajassa ja ikääntyvät vaativina ja vauhdikkaina. Työelämän ja vanhuuden väliin jää useimmilla parikymmentä vuotta aktiivista aikaa. Ikäihmiset liikkuvat yhä enemmän kotimaassa ja ulkomailla. Siirtyminen aurinkorannoille, palaaminen juurille ja muuttaminen kuntakeskuksiin yleistyy.

NIIN SANOTUN kolmannen iän elämäntapaan liitetään kulutuskeskeisyys, kansainvälisyys, kaupunkimainen elämä sekä monenlaiset kulttuuri- ja muut harrastukset. Eläkeikäiset ihmiset maksavat veroja, käyttävät ja tuottavat palveluja, toimivat vapaaehtoisina ja omaishoitajina sekä ylläpitävät markkinoita ja kulttuuritarjontaa. Kaikesta huolimatta markkinat näyttävät yhä hakevan maalinsa väestön todellista ikää alemmalta tasolta. Tähtäyspistettä kannattaisi nyt nostaa ylemmäksi, ettei ammuta ohi. Suuret ikäluokat ovat kuluttajajoukko, jolla on paljon sitomatonta ostovoimaa.

Julkisella vallalla ja yrityksillä ei tunnu olevan realistista tilannekuvaa väestön ikääntymisen haasteista ja mahdollisuuksista. Mediassa vanhojen ihmisten

hoivan ympärillä käydään yksipuolista keskustelua, ja politiikassa katkeraa kamppailua resursseista.

Ikääntyneistä kirjoitetaan eläke- ja hoivapommina ja taloudellisena taakkana. Heidät nähdään kalliita palveluja tarvitsevina raihnaina olentoina vailla omaa osallisuutta. Todellisuudessa valtaosalla – kahdella kolmasosalla – ikääntyneistä vanheneminen etenee suotuisasti. Noin kolmasosa 75-vuotiaista tarvitsee päivittäin apua. On ihmeellistä, ettei suomalaisessa hyvinvointivaltiossa kyetä näillä tosiasioilla hillitsemään ikääntymisen iloa ja arvokkuutta nakertavia voimia.

VÄESTÖN ikääntymisen kokonaisvaltainen huomiointi vaatii pikaista heräämistä yhteiskunnan eri aloilla. Osaamisen ja palvelujen kehittämisen tarve on suuri. Lisäämällä entisenlaisia palveluja ei pitkälle pötkitä. Tarvitaan radikaalisti uudenlaista, vanhenevan väestön tarpeista lähtevää potkua muun muassa ympäristönsuunnitteluun, rakentamiseen, elinkeinotoimintaan ja sosiaali- ja terveysalan työ- ja toimintatapoihin.

Uuden kehittämiseen tarvitaan monipuolista ja monitieteistä tutkimustietoa väestön ikääntymisestä ja vaikutuksista yhteiskuntaan. Ikäihmisten oma osaaminen ja monimuotoinen pääoma on myös osattava hyödyntää. Silloin kunnilla ja valtiolla on hyvät mahdollisuudet toteuttaa niille kuuluva julkisen vallan tehtävä eli vastata hyvinvoinnin rakenteista.

Mikään ei voi kääntää ikääntymisen suuntaa. Suomi voisi olla ikäosaamisen edelläkävijä ja näyttää muulle maailmalle hyvää esimerkkiä.

Arja Jämsén
Joensuu

Soile Syrjäläinen
Lieksa

”Suuret ikäluokat ovat kuluttajajoukko, jolla on paljon sitomatonta ostovoimaa.”